

ния ни градъ да се съвземе и се реабилитира въ историята. И наистина, до XVI-я вѣкъ (отъ робството насамъ) неговото битие е само прѣдметъ на традициитѣ.

Домашните ни паметници от тая епоха сж никакви. И На чужденците бѣ забранено да пътуватъ прѣзъ Турция, освѣнъ като посланници и привилигировани търговци, а което е по-то- важно, Сливенъ бѣ на страна отъ пътя, прѣзъ кждѣто минаваахъ такива. Съ затриването на Търново, като столица, „старияя“ пъть прѣзъ Сливенъ отстъпва мѣсто на Цариградския пъть и на Чалжикашкия проходъ. По посока на послѣдните и вѣвъ свръзка съ новите стратегични директиви, изникнаха нови турски центрове върху българско гравидо.

До началото на миналия вѣкъ нито единъ чужденецъ тѣне е ималъ случая да мине прѣзъ Сливенъ, ако, разбира се, въвъ това число не туряме идването на арабина х. Калфа въ градда ни, това на кримскитѣ султани и принцове, които се сѣтилли да оставятъ на книга нѣкой исторически спомени за него. Поонататѣкъ Сливенъ все си остава прѣдметъ на пжтешественнии наднивания или на копирания отъ по-стари източници.

Извъстенъ на европейския свѣтъ става Сливенъ едва слѣдѣтъ 1829 г., тъкмо прѣзъ врѣмето, до което неговото минало е най-интересно за историята. Годината 1829 е собственно крайъ на робствения Сливенъ, до която тукъ сж се пазили еднакво срднневковно българско население, стари паметници и турско величие върху български грѣбъ и жизненостъ. Прѣзъ 1830 г., $\frac{3}{4}$ сливенци се прѣселватъ въ Влашко и Бесарабия и отнискатъ съ себе си по-голѣмата частъ отъ собствената си история. Сливенъ трѣбало за трети пжтъ да се гради за да ни се представи въ днешния си видъ.

Градписната литература у насъ е съвсѣмъ бѣдна, или по-скоро, тя тепърва се заражда. Кратки бѣлѣжки отъ тоя родъ сж напимѣръ тия на Хр. Пуляковъ за Копривщица (въ Б. Кнѣз., ч. II, кн. 2, стр. 262), на Захариевъ за Т.-Пазарджишко, на Карапетровъ за Панагюрище, на Гжбенски за Габрово и т. н. Описанията на нѣкои заселища се срѣщатъ въ разни списания, книги и стари вѣстници, които на мѣсти сж съвсѣмъ повърхностни и разхвърлени. Така, за Сливенъ има нѣколко бѣлѣжки въ вѣстника „Народний Гласъ“ (1883 г.) въ цѣлната книга на Раковски «О Асѣно и т. н.» и въ статии и брошуритъ на заслужилитъ съ археологични наченки у насъ братия Шкорпилови.

На западъ трудове отъ областта на астиграфията има въ изобилие, и то по нѣколко за единъ и сжщъ градъ. Такива сж напимѣръ тия на К. Weiss, Famesina, Guglia, Ublizz, Bermann и т. н. за *Виена*; E. de Mémorval, Lebeuf, Claretie, Bournon, Edwards, Robida, Riat и т. н. за *Парижъ*; Gregorovius за